

IX Ka 87/14

Wyrok
w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej

Dnia 15 kwietnia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Toruniu IX Wydział Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący: SSO Aleksandra Nowicka
Protokolant: st. sekr. sąd. Katarzyna Kotarska

przy udziale

po rozpoznaniu w dniu 15 kwietnia 2014r.

sprawy **J. G.** obwinionej z art. 86§1 kw

na skutek apelacji wniesionej przez obwinioną

od wyroku Sądu Rejonowego w Toruniu z dnia 16 grudnia 2013 r. sygn. akt XII W 358/13

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że uniewinnia J. G. od popełnienia czynu zarzucanego jej we wniosku o ukaranie;

II. kosztami procesu za obie instancje w całości obciąża Skarb Państwa.

Sygn. akt IX Ka 87/14

UZASADNIENIE

J. G. została obwiniona o to, że: w dniu 04 grudnia 2012 r. ok. godz. 16.00 w T. na ul. (...), kierując pojazdem marki D(...) nr rej. (...), w wyniku nieprawidłowego manewru zmiany pasa ruchu doprowadziła do kolizji drogowej z pojazdem marki I. nr rej. (...) oraz z pojazdem marki S. nr rej. (...) wraz z naczepą nr rej (...). Czynem swym spowodowała zagrożenie bezpieczeństwa w ruchu drogowym, tj. o wykroczenie z art. 86§1 kw

Sąd Rejonowy w Toruniu wyrokiem z dnia 16 grudnia 2013 r. (sygn. akt XII W 358/13) uznał obwinioną za winną popełnienia zarzucanego jej czynu tj. wykroczenia z art. 86§1 kw i za to na podstawie art. 86§1 kw wymierzył jej karę grzywny w wysokości 450 złotych, zasądzając od obwinionej na rzecz Skarbu Państwa 45 złotych tytułem opłaty sądowej i obciążył ją wydatkami w kwocie 1.672,92 złotych.

Od powyższego wyroku apelację wniosła obwiniona zaskarżając wyrok w całości podnosząc, że niesłusznie przypisano jej winę za zarzucony czyn. Obwiniona domagała się zmiany wyroku i uniewinnienia; natomiast na rozprawie apelacyjnej obrońca obwinionej, podtrzymując jej osobistą apelację, powołał się nadto na błędy w ustaleniach faktycznych i wniósł o ostrożności procesowej o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja obwinionej doprowadziła do zmiany zaskarżonego wyroku i uniewinnienia jej od popełnienia zarzucanego jej we wniosku o ukaranie czynu.

Należy przyznać rację obwinionej kwestionującej trafność założenia Sądu Rejonowego, które legło u podstawy uznania jej winy w zakresie przypisanego jej czynu. Analiza bowiem stanowiska sądu I instancji w kontekście wyników postępowania dowodowego, przekonania tego sądu o winie obwinionej nie potwierdza. Mimo, że bezsporne jest, iż

postępowanie kierujących pojazdami I. i S. pozostawało bez związku ze zdarzeniem zaś to obwiniona jadąc ulicą (...) w pewnym momencie straciła panowanie nad samochodem i zjechała na lewy pas ruchu gdzie zderzyła się z pojazdem I. (a następnie z pojazdem S.), to jednak ustalony prze biegłego mechanizm zderzenia nie jest wystarczający by przypisać obwinionej winę (odpowiedzialność) za zarzucony jej czyn, a więc spowodowania zagrożenia bezpieczeństwa w ruchu drogowym.

Sąd I instancji rozpoznając sprawę powinien mieć na względzie, że dla odpowiedzialności z art. 86 kw konieczne jest ustalenie, że sprawca nie zachował "należytej ostrożności", a więc ostrożności jaka była wymagana w danej sytuacji. Każdy uczestnik ruchu drogowego jest obowiązany do zachowania ostrożności, czyli do postępowania uważnego, przeczornego a nadto do unikania wszelkiego działania, które mogłoby spowodować zagrożenie bezpieczeństwa lub porządku ruchu drogowego, ruch ten utrudnić albo w związku z ruchem zakłócić spokój lub porządek publiczny oraz narazić kogokolwiek na szkodę. Jak wskazano w wyroku SN z dnia 16 lipca 1976 r. (VI KRN 135/76, OSNKW 1976, nr 10-11, poz. 130), każdy kierowca jest obowiązany do prowadzenia pojazdu samochodowego z należyłą ostrożnością, a więc do przedsięwzięcia takich czynności, które zgodnie ze sztuką i techniką prowadzenia pojazdów samochodowych są obiektywnie niezbędne do zapewnienia maksymalnego bezpieczeństwa w ruchu drogowym, a także do powstrzymania się od czynności, które mogą to bezpieczeństwo zmniejszyć.

Tak więc odpowiedzialność na podstawie art. 86 § 1 kw będzie ponosił kierowca, który przez zachowanie nienależytej ostrożności spowodował realne zagrożenie bezpieczeństwa w ruchu drogowym. Ocena czy kierowca prowadził pojazd rozważnie i ostrożnie, nie może opierać się tylko na fakcie, że wydarzył się wypadek. Należy ustalić jakie konkretne zachowanie kierującego podpada pod nieostrożne zachowanie (jakie reguły ostrożnego prowadzenia pojazdu naruszył) i czy zachowanie to było objęte jego zawinieniem (winą umyślną bądź nieumyślną).

W niniejszej sprawie tymczasem Sąd Rejonowy po dokonaniu analizy opinii biegłego S. D. i bez wnikania w przyczynę zjechania przez obwinioną na sąsiedni pas ruchu, przypisał jej winę za zdarzenie z 4 grudnia 2012 r., w sytuacji kiedy nie wiadomo dlaczego obwiniona zachowała się w taki właśnie sposób. Biegły S. D. wprawdzie jednoznacznie przyjął, że przyczyną kolizji było nieprawidłowe postępowanie obwinionej, jednakże sąd meriti czyniąc swoje ustalenia w oparciu o wnioski opinii biegłego pominął, że zebrany w sprawie materiał dowodowy nie pozwala ustalić z jakiej przyczyny obwiniona zjechała na lewy pas ruchu, po którym poruszały się samochody ciężarowe; a niewątpliwie dopiero precyzyjne ustalenia w tym zakresie stanowiłyby podstawę rozważenia czy ponosi ona winę za kolizję. Biegły zarówno w pisemnej opinii jak i zeznając na rozprawie przyznawał, że nie był w stanie ustalić z jakiego powodu obwiniona straciła panowanie nad samochodem. Także zgromadzone dowody nie dają odpowiedzi na pytanie co się takiego stało, że obwiniona zmieniła pas ruchu. Bez ustaleń w tym zakresie nie można obwinionej przypisać winy za czyn opisany w zarzucie wniosku o ukaranie. Wszak skoro obwinionej zarzuca się (i przypisuje) podjęcie nieprawidłowego manewru zmiany pasa ruchu, to należałoby wyjaśnić przyczyny podjęcia tego manewru tzn. ustalić czy było to wynikiem jej świadomej (lecz nieostrożnej) decyzji czy może wynikiem wystąpienia niezależnej od niej (zaskakującej, nieprzewidywalnej) sytuacji na drodze. Ani opinia biegłego ani analiza materiału sprawy nie daje podstawy do formułowania stanowiska jakim konkretnie regułom ostrożności obwiniona uchybiła i czy w okolicznościach zdarzenia mogła im sprostać tzn. czy nie wydarzyło się na drodze coś co wymusiło na niej nagłą zmianę pasa. Nie można przecież wykluczyć, że zjechanie przez obwinioną na lewy pas ruchu było wynikiem wystąpienia szeregu okoliczności od niej niezależnych. Przesądzenie zatem przez sąd meriti, że przyczyną zderzenia z I. i S. było nieostrożne zachowanie obwinionej, w sytuacji gdy nie ma żadnych przesłanek pozwalających ocenić jej postępowanie jako obiektywne nierozważne i zawinione, było nieuprawnione. Wprawdzie w pisemnych motywach wyroku pojawił się wątek, że obwiniona jadąc samochodem nie dostosowała prędkości do warunków panujących na drodze (i niedostatecznie obserwowała przedpole jazdy) a bezpośrednią przyczyną uderzenia w pojazdy I. i S. było wpadnięcie w poślizg, jednakże takie założenia są skrajnie dowolne bowiem ani biegły nie powołał się na takie okoliczności (nie potrafił określić przyczyn zmiany przez obwinioną pasa ruchu) ani też żaden z przeprowadzonych dowodów takich ustaleń nie uzasadnia.

Mając na uwadze powyższe nie można było inaczej postąpić jak uniewinnić obwinioną od popełnienia zarzuconego jej czynu, co też sąd odwoławczy uczynił zmieniając zaskarżony wyrok w tym kierunku. Niemożność ustalenia co było

przyczyną zjechania przez obwinioną na lewy pas ruchu (na którym doszło do uderzenia w I. i S.) sprzeciwia się uznaniu winy obwinionej za czyn z art. 86 § 1 kw.

Kosztami procesu z obie instancje obciążono Skarb Państwa po myli art. 119 kw w zw. z art. 634 kpk w zw. z art. 118 §2 kpw.